

Sygn. akt **III AUa 295/21**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Marta Sawińska

Protokolant: Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2022 r. w P. na posiedzeniu niejawnym

sprawy **D. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek apelacji D. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie

z dnia 25 stycznia 2021 r. sygn. akt III U 346/20

oddala apelację.

	sędzia Marta Sawińska	
--	-----------------------	--

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 lutego 2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. stwierdził, że D. S. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od dnia 14 sierpnia 2015r. do 14 stycznia 2016r. oraz określił miesięczne podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne:

- za sierpień 2015r. w kwocie 1.379,26 zł, na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 3.104,57 zł, - za wrzesień 2015r. w kwocie 2.375,40 zł, na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 3.104,57 zł,
- za miesiące 10-12/2015r. po 2.375,40 zł, na ubezpieczenie zdrowotne po 6.209,14 zł miesięcznie
- za styczeń 2016r. 1.098,77 zł, na ubezpieczenie zdrowotne 6.421,20 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w okresie prowadzenia tej działalności D. S. była zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o., ale z tego tytułu od 14 sierpnia 2015r. do 14 stycznia 2016r. przebywała na urlopie wychowawczym. W związku z powyższym prowadzenie pozarolniczej działalności jako wspólnik spółki z o.o. było dla D. S. obowiązkowe.

Odwołanie od tej decyzji złożyła D. S., domagając się uchylenia zaskarżonej decyzji i uznanie, że odwołująca nie jest dłużnikiem ZUS z tytułu niezapłaconych składek. W uzasadnieniu odwołująca podniosła, że stan faktyczny sprawy co do zasady nie jest kwestionowany. Odwołująca przyznała, że w spornym okresie była wprawdzie zatrudniona w (...) sp. z o.o., ale w tym czasie przebywała na urlopie wychowawczym. Jednocześnie była jednoosobowym wspólnikiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) i (...). Spółki te nie rozpoczęły jednak działalności i nie odnotowały przychodu, ani dochodu. W szczególności odwołująca podniosła, że sporna kwestią jest w szczególności interpretacja przepisów ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, gdyż z art. 82 ust. 3 tej ustawy wynika, że obowiązek uiszczania składek na ubezpieczenie zdrowotne powiązane zostało z istnieniem przychodu z danej działalności gospodarczej, a nie samego faktu prowadzenia działalności.

Wyrokiem z 25 stycznia 2021 r. Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. akt III U 295/21 w pkt 1 wyroku oddalił odwołanie oraz w pkt 2 wyroku zasądził od odwołującej na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Odwołująca D. S. była przed 2015r. pracownikiem (...) sp. z o.o., ale w tym okresie od 14 sierpnia 2015r. do 14 stycznia 2016r. przebywała na urlopie wychowawczym. Odwołująca od 18 sierpnia 2015r. do 19 stycznia 2016r. była jedynym wspólnikiem (100% udziałów) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w P. - KRS (...). Przedmiotem działalności Spółki była i jest działalność związana z oprogramowaniem, sprzedażą hurtową realizowaną na zlecenie, sprzedaż hurtowa maszyn i urządzeń i dodatkowego wyposażenia, pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa, sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana, transport lądowy oraz transport rurociągowy, działalność usługowa w zakresie informacji, pośrednictwo pieniężne, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, działalność firm centralnych, doradztwo związane z zarządzaniem.

Spółka nie rozpoczęła działalności. W Urzędzie Skarbowym P. - Spółka złożyła zeznanie CIT-8 wykazując za 2015r. dochód „0”, a za 2016 J. zeznania podatkowego nie odnotowano.

W dniu 24 sierpnia 2015r. odwołująca reprezentując Spółkę (...) sp. z o.o. zawarła z G. (...) z siedziba na G. umowę przyrzeczenia zbycia udziałów w tej Spółce za kwotę 200.000 zł. Zaznaczono, że Spółka ta nigdy nie prowadziła i nie prowadzi bieżącej działalności, nie posiada kredytów i zadłużeń. Termin do zawarcia umowy zbycia określono na 15 dni. Do umowy zbycia udziałów z tą Spółką jednak nie doszło, natomiast w dniu 7 stycznia 2016r. odwołująca sprzedała udziały J. K. (Ł.) za kwotę 200.000zł. w dniu 19 stycznia 2016r. zmiana wspólnika i Prezesa Zarządu i zmiana ta w dniu 19 stycznia 2016r. została zarejestrowana w KRS.

Mimo nierozpoczęcia działalności w ramach (...) sp. z o.o. odwołująca była także jedynym wspólnikiem i Prezesem Zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w okresie od 7 października 2015r. do 16 lutego 2016r. – nr KRS (...). Przedmiotem działalności tej Spółki była: działalność związana z oprogramowaniem, handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi, sprzedaż hurtowa realizowana na zlecenie, pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa, sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana, handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi, transport lądowy oraz transport rurociągowy, działalność usługowa w zakresie informacji, pozostała finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych, pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe z wyłączeniem z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.

W dniu 13 października 2015r. odwołująca reprezentując Spółkę (...) sp. z o.o. zawarła z G. (...) z siedziba na G. umowę przyrzeczenia zbycia udziałów w tej Spółce za kwotę 200.000 zł. Zaznaczono, że Spółka (...) nigdy nie prowadziła i nie prowadzi bieżącej działalności, nie posiada kredytów i zadłużeń. Termin do zawarcia umowy zbycia określono na 15 dni. Do umowy zbycia udziałów z tą Spółką jednak nie doszło, natomiast odwołująca na mocy umowy sprzedaży zbycia udziałów (bez daty) sprzedała udziały J. S. za kwotę 200.000 zł i zmiana wspólnika i Prezesa Zarządu w dniu 16 lutego 2016r. została zarejestrowana w KRS.

Spółka (...) złożyła do Urzędu Skarbowego w B. zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu przez płatnika podatku dochodowego od osób prawnych CIT-8 za 2015r., w którym wykazała zerowe dane, za 2016r. brak zeznania podatkowego CIT-8.

Po urlopie wychowawczym odwołująca zakończyła zatrudnienie w Spółce (...) i obecnie pracuje w PHU (...).

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji wydał zaskarżony wyrok, w którym w pkt 1 oddalił odwołanie D. S. oraz w pkt 2 wyroku zasądził od odwołującej na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sąd Okręgowy wskazał, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie czy odwołująca podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w okresie urlopu wychowawczego, z tytułu posiadania statusu jedynego współnika w Spółkach(...) i (...), jak również ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Następnie Sąd Okręgowy zacytował treść art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6 pkt 4, art. 13 pkt 4, art. 36 ust. 1, ust. 3 i 4, art. 47 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Sąd I instancji podkreślił, że w myśl art. 18 ust. 8 cytowanej ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o systemie podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Natomiast w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego - na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 rok Nr 1398) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

W konsekwencji wspólnicy spółki jawnej a także komandytowej, partnerskiej i wspólnicy jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością stosownie do treści art. 66 ust. 1 pkt. 1 lit c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego jako osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które prowadzą działalność pozarolniczą.

W dalszej części uzasadnienia Sąd Okręgowy przytoczył treść z art. 81 ust. 2 oraz 69 ust. 1 oraz art. 82 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Podkreślił, że w myśl art. 9 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoba prowadząca kilka rodzajów działalności pozarolniczej jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z jednego wybranego przez siebie rodzaju działalności. Przy tym zgodnie z ust. 2 wskazanego artykułu osoba spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z kilku tytułów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4-6 i 10, jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami z tego tytułu, który powstał najwcześniej. Może ona jednak dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych, tytułów lub zmienić tytuł ubezpieczeń, z zastrzeżeniem ust. 2c i 7.

Ponadto wskazał, że zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 19 i art. 9 ust. 6 o systemie ubezpieczeń społecznych, osoba przebywająca na urlopie wychowawczym lub pobierająca zasiłek macierzyński podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli nie posiada ustalonego prawa do emerytury lub renty i nie ma innych tytułów

rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych. Takie uregulowanie oznacza, że osoby te mają obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, zdrowotne i fundusz pracy.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy, bezspornie odwołująca korzystając z urlopu wychowawczego od 14 sierpnia 2015r. do 14 stycznia 2016r., była jednoosobowym (...) Spółki (...) od 14 sierpnia 2015r. (umowa) do 19 stycznia 2016r. i (...) od 1 października 16 lutego 2016r.

Spółki nie podjęły działalności, nie osiągnęły żadnego przychodu.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że w wyroku z dnia 3 lutego 2011 r. II UK 271/10 Sądu Najwyższego, w wyroku z dnia 22 marca 2019r. II GSK 187/17 wyrażono pogląd, który Sąd Okręgowy w pełni podziela, że obowiązek ubezpieczenia wspólnika jednoosobowej spółki z o.o. powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, a nie z prowadzeniem działalności gospodarczej (ponadto wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 19 grudnia 2018r. III AUa 257/18).

Zatem status odwołującej jako jedynej wspólnicy spółek z ograniczoną odpowiedzialnością w czasie urlopu wychowawczego, stwarzał obowiązkowy tytuł do objęcia odwołującej ubezpieczeniem społecznym tj. emerytalnym, rentowym, wypadkowym nadto w konsekwencji ubezpieczeniem zdrowotnym, tym samym zaskarżona decyzja w tej części nie może zostać w żaden sposób zmodyfikowana.

Podstawa wymiaru składek została określona przez pozwanego zgodnie z ww. przepisami.

W zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, Sąd I instancji wskazał, że do kompetencji organu rentowego nie należą sprawy dotyczące samego objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, lecz do decyzji Dyrektora Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zgodnie z art. 109 ustawy z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U.2020.1398) dyrektor oddziału wojewódzkiego Funduszu rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, a do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i ustalenia prawa do świadczeń.

W niniejszej sprawie odwołująca nie zwracała się do dyrektora oddziału wojewódzkiego NFZ o stwierdzenie niepodlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w spornym okresie.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że w zakresie regulacji dotyczących ubezpieczenia zdrowotnego istnieje swoisty dualizm, przejawiający się w tym, że jeden organ decyduje o objęciu ubezpieczeniem zdrowotnym (obecnie dyrektor oddziału wojewódzkiego NFZ) z prawem kontroli odwoławczej, zaś z drugiej strony realizacją przydzielonych zadań dotyczących kontroli i poboru składek na ubezpieczenie zdrowotne zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych, co z kolei wiąże się z wydawaniem decyzji i prawem ich kontroli przez sąd ubezpieczeń społecznych # art. 83 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U.2020.266 ze zm.).

Najpierw bowiem w odrębnym postępowaniu, prowadzonym przed dyrektorem oddziału wojewódzkiego NFZ, rozstrzygana jest kwestia podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu, a dopiero w razie stwierdzenia, że dana osoba podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu, możliwe jest wydanie w innym postępowaniu, prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, decyzji ustalającej podstawę wymiaru składki i wymierzającej należną składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Jednak zdaniem Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie w związku z uregulowaniem przewidzianym w art. 82 ust. 3 i 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych podnoszone przez odwołującą w odwołaniu i w trakcie niniejszego postępowania, okoliczności związane z nieosiągnięciem przychodu z działalności gospodarczej w formie jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie mogą odnieść skutku.

W zaskarżonej decyzji pozwany ustalił jedynie podstawę wymiaru składek zgodnie z powołanymi przepisami, nie jest to jeszcze decyzja zobowiązująca do opłacenia składek w określonej wysokości na to ubezpieczenie.

Reasumując Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa i stąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Apelację od powyższego wyroku wniosła odwołująca D. S. zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi odwołująca zarzuciła naruszenie:

1. art. 82 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych poprzez niewłaściwą wykładnię oraz uznanie, że samo posiadanie statusu wspólnika jedyne w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jest przesłanką podlegania ubezpieczeniom, podczas gdy prawidłowa wykładnia przepisu doprowadza do wniosku, że nieosiągnięcie przychodu przez wspólnika determinuje niepodleganie obowiązkowemu ubezpieczeniu,

2. art. 83 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; w związku art. 109 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych podczas uznania, że sąd powszechny nie jest właściwy do sprawdzenia kwestii podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu, podczas gdy ramy postępowania wyznaczała decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie w jakim ustalała wysokość należności z tytułu nieopłaconych składek, tym samym zakres rozstrzygnięcia sądu jest determinowany zakresem kompetencji organu rentowego, ten zaś wyznaczony został przez art. 109 ustawy z dnia 27 lipca 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.2017.1938 t.j.).

Wskazując na powyższe zarzuty odwołująca wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w całości oraz poprzedzającej go decyzji i stwierdzenie, że D. S. jako osoba prowadząca działalność pozarolniczą nie jest zobowiązana do opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy z tytułu działalności gospodarczej prowadzonej w formie jednoosobowej Sp. z o.o. w okresie objętym sporną decyzją;

2. zasądzenie od organu rentownego na rzecz odwołującej się kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie przed sądem pierwszej instancji oraz drugiej instancji w oparciu o art. 108 § 1 i 98 k.p.c. oraz § 2 pkt Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800 ze zm.),

Organ rentowy nie złożył odpowiedzi na apelację odwołującej D. S..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja odwołującej D. S. była bezzasadna i podlegała oddaleniu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest oczywiście prawidłowe. Sąd Okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego, dokonał trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy. Prawidłowo także zastosował prawo materialne. Sąd Apelacyjny w całości podzielił ustalenia i rozważania Sądu Okręgowego, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania. Wobec niewątpliwego wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, nie widział też konieczności uzupełniania postępowania dowodowego.

Spór pomiędzy stronami sprowadzał się do ustalenia czy odwołująca podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w okresie urlopu wychowawczego, z tytułu posiadania statusu jedyne go wspólnika w Spółkach (...), jak również ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Na wstępie rozważań prawnych należy wskazać na zasadność tezy wyrażanej w orzecznictwie, według której postępowanie sądowe w sprawach dotyczących ubezpieczeń społecznych wszczynane jest w rezultacie odwołania wniesionego przez ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ma więc ono charakter odwoławczy. Jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem - w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Jest zatem postępowaniem kontrolnym. Badanie owej legalności decyzji i orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydawania decyzji. Mówiąc inaczej - postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy (Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNAPiUS rok 2005, Nr 3, poz. 43.).

Przed Sądem wnioskodawca może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego zaskarżoną decyzją, natomiast nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Zakres rozpoznania i orzeczenia (przedmiot sporu) w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznaczony jest w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego, zaskarżonej do sądu, a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego determinowanego zakresem odwołania od tejże decyzji. Zgodnie z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, Sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji (art. 477¹⁴ § 2 i art. 477^{14a} k.p.c.) w granicach jej treści i przedmiotu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 1 października 2013 r., III AUa 369/13).

Sąd Apelacyjny zaznacza, że w zaskarżonej decyzji z dnia 20 lutego 2020r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił jedynie, że odwołująca podlega ubezpieczeniom społecznym oraz ustalił podstawę wymiaru składek. Nie jest to jeszcze decyzja zobowiązująca do opłacenia składek w określonej wysokości na to ubezpieczenie. Zatem zarzuty odwołującej jakoby Zakład nałożył na nią obowiązek opłacenia składek w określonej wysokości zawarte w apelacji są bezzasadne.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 12 ust. 1 ustawy systemowej). Natomiast dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10 (art. 11 ust. 2 ustawy systemowej). Na podstawie art. 13 pkt 4 cyt. ustawy obowiązek ubezpieczenia powstaje z dniem rozpoczęcia działalności rodzącej obowiązek ubezpieczenia do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Ponadto, w art. 8 ust. 6 pkt 1 ww. ustawy wskazano, iż za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się osobę prowadzącą tę działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Zgodnie z art. 47 ustawy osoba prowadząca pozarolniczą działalność, opłacająca składki wyłącznie za siebie, jest zobowiązana do składania i opłacania składek za dany miesiąc w terminie do 10 dnia następnego miesiąca.

W myśl art. 18 ust. 8 cytowanej ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku. Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, że do odwołującej w niniejszej sprawie brak jest podstaw do zastosowania tzw. ulgi 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia, gdyż nie spełnia ona wymogów do jej zastosowania.

Należy w tym miejscu podkreślić, że wskazana regulacja art. 18 ust. 8 u.s.u.s., pozwala osobom prowadzącym pozarolniczą działalność samodzielnie określać wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, zakreślając jedynie jej dolną granicę. W przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ich wysokość nie są powiązane z osiągniętym faktycznie przychodem, lecz wyłącznie z istnieniem tytułu ubezpieczenia i zadeklarowaną przez ubezpieczonego kwotą, niezależnie od tego, czy ubezpieczony osiąga przychody i w jakiej wysokości. Po stronie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność istnieje zatem uprawnienie do zadeklarowania w granicach zakreślonych ustawą dowolnej kwoty jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jedynie nie niższej niż wskazana w art. 18 ust. 8 u.s.u.s., wobec czego sposób w jaki realizuje to uprawnienie zależy wyłącznie od decyzji tej osoby. Obowiązuje ograniczenie co do maksymalnej miesięcznej wysokości podstawy wymiaru składek jedynie na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe wskazane w art. 20 ust. 3 u.s.u.s.

Zgodnie z art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 litera „c” stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego włącznie z wypłatami z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do 31 grudnia danego roku i jest miesięczna i niepodzielna. Powołany przepis stosuje się do składek należnych za okres od dnia 1 marca 2009 r.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna oraz zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

W myśl art. 82 ust. 3 i 4 jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednego z rodzajów działalności określonych w ust. 5, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana odrębnie od każdego rodzaju działalności, z zastrzeżeniem ust. 4. Jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednej spółki w ramach tego samego rodzaju działalności, o której mowa w ust. 5 pkt 1-5, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest odrębnie od każdej prowadzonej spółki.

Zauważyć należy iż, obowiązek ubezpieczenia wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, a nie z prowadzeniem działalności gospodarczej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 września 2013 r., sygn. akt II UK 36/13, Legalis nr 830688; z dnia 3 sierpnia 2011 r., sygn. akt I UK 8/11, Legalis nr 458996; z dnia 9 czerwca 2010 r., sygn. akt II UK 33/10, Legalis nr 317011; z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt II UK 295/16, Legalis nr 1668835). W powołanych orzeczeniach Sąd Najwyższy wskazywał, że jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym na podstawie tytułu określonego w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. Sąd Najwyższy podkreślił, że z treści tego przepisu wynika, iż samo posiadanie statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością decyduje o podleganiu przez niego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy, bezspornie odwołująca D. S. korzystając z urlopu wychowawczego od 14 sierpnia 2015r. do 14 stycznia 2016r., była jednoosobowym (...) Spółki (...) od 14 sierpnia 2015r. (umowa) do 19 stycznia 2016r. i (...) od 1 października 16 lutego 2016r. Spółki nie podjęły działalności, nie osiągnęły żadnego przychodu. Status odwołującej jako jedynego wspólnika spółek z ograniczoną odpowiedzialnością w czasie urlopu wychowawczego, stwarzał obowiązkowy tytuł do objęcia odwołującej ubezpieczeniem społecznym tj. emerytalnym, rentowym, wypadkowym nadto w konsekwencji ubezpieczeniem zdrowotnym, tym samym zaskarżona decyzja – w ocenie Sądu Apelacyjnego jest prawidłowa – zatem brak jest podstaw do uwzględnienia apelacji odwołującej i zmiany wyroku Sądu I instancji.

W zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, wskazać należy, że do kompetencji organu rentowego nie należą sprawy dotyczące samego objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, lecz do decyzji Dyrektora Oddziału Wojewódzkiego

Narodowego Funduszu Zdrowia, gdyż zgodnie z art. 109 ustawy z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U.2020.1398) dyrektor oddziału wojewódzkiego Funduszu rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, a do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i ustalenia prawa do świadczeń.

W niniejszej sprawie brak jest informacji by odwołująca zwracała się do dyrektora oddziału wojewódzkiego NFZ o stwierdzenie niepodlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w spornym okresie.

W ocenie Sądu Odwoławczego (co również w swoim uzasadnieniu zaakcentował Sąd I instancji) w przedmiotowej sprawie w związku z uregulowaniem przewidzianym w art. 82 ust. 3 i 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych podnoszone przez odwołującą w odwołaniu i również w apelacji, okoliczności związane z nieosiąganiem przychodu z działalności gospodarczej w formie jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie mogą odnieść skutku.

Sąd Apelacyjny raz jeszcze zaznacza, że w zaskarżonej decyzji z dnia 20 lutego 2020r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił jedynie, że odwołująca podlega ubezpieczeniom społecznym oraz ustalił podstawę wymiaru składek, nie jest to jeszcze decyzja zobowiązująca do opłacenia składek w określonej wysokości na to ubezpieczenie. Sąd Apelacyjny podkreśla, że zarzuty sformułowane przez odwołującą D. S. w apelacji są nietrafione i Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do ich uwzględnienia, zarzuty powołane w apelacji w żadnej mierze nie wzruszyły rozstrzygnięcia wydanego przez Sąd I instancji. Sąd Apelacyjny po ponownym przeanalizowaniu materiału dowodowego zgromadzonego z niniejszej sprawie nie dopatrywał się naruszeń ze strony Sądu I instancji, postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone w sposób wyczerpujący, Sąd dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz dokonał prawidłowej analizy zgromadzonego materiału dowodowego, co w konsekwencji przełożyło się na wydanie wyroku z 25 stycznia 2021r.

Uznając zarzuty odwołującej D. S. za nieuzasadnione, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił wniesioną apelację.

sędzia Marta Sawińska